КТ-9-01

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың мектепішілік кезеңі

Тақырып: Қазақстандағы тың және тыңайған жерлерді игеру

1. Н. Хрущевтің аграрлық саясатындағы жаңа бағдар:

Н. Хрущев аграрлық саясатында тың және тыңайған жерлерді игеруді мақсат етті. Бұл тың игеру 1954 жылы басталып алды. Аграрлық саясат - ауыспалы дақылдарды енгізіп, мал шаруашылығын тезірек дамыту үшін жаппай тың және тыңайған жерлерді игеруді жүргізе бастады. Оған кейбір Қазақстан басшылары қарсылық танытты. Бірақ оған қарамастан Хрущев өз саясатын жүргізді.

2. Тың жерлерді игерудің экономикалық нәтижелері:

Тың жерлерді игеру көп халыққа пайдалы болды. Ауыспалы дақылдарды дамыту 1956 ж тың игерушілер 16 миллион тонна астық жинады. Тың жерлерді игеру Ақмола, Солтүстік Қазақстан, Қостанай, Көкшетау, Торғай Павлодар облыстарында жүргізілді. Жоспар бойынша 7,5 млн гектар жер жырту көзделген болса, олар 9,4 гектар жер жыртқан. Тың және тыңайған жерлерді игеру нәтижесінде Кеңес Одағында тоқ басына шаққанда 2 мың кг астық өндіру мүмкін болды. Бірақ дүниежүзілік тәжірибе бойынша олар 1 мың кг астықта жеткілікті еді. Осы саясаттың арқасында ауыспалы дақылдың, өнеркәсіп, құрылыс өркендеп, дами түсті.

3. Тың жерлерді игерудің демографиялық салдары:

Тың игерудің демографиялық салдары да зор болды. Қазақстанға тың және тыңайған жерлерді игеру үшін басқа жақтан адамдар көшіп келді. Осының кесірінен Қазақстан-дықтардың өзі зардап шекті. Республикада қазақ халқының үлесі 30%-ға дейін төмендеп, ұлттың тіл, салт-дәстүр мен халықтың жойылып кету қаупі туды. Қазақстанға тың және тыңайған жерлерді игеру кезінде көшіп келген адамдардың арасында арнаулы мамандар мен қатыншекерлер де болды. Осының салдарынан экологиялық проблемалар орын алды.